

Datum: 13.06.2022.godine

PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/r g. Mirsad Zaimović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 14-06-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01-	02-	1300	/22

B

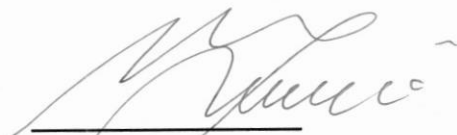
PREDMET: NACRT ZAKONA O KOMUNALNIM TAKSAMA

Poštovani,

U skladu sa članom 163. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, podnosim **Nacrt Zakona o komunalnim taksama**.

Prijedlog zakona sa obrazloženjem dostavljam na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj formi.

S poštovanjem,

Mirsad Zaimović

Zastupnik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

**ZAKON
O KOMUNALNIM TAKSAMAMA**

I OPĆE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Zakona)**

Ovim zakonom utvrđuju se i uređuju osnovni elementi sistema komunalnih taksi, predmet taksene obaveze, obveznik plaćanja komunalne takse (u daljem tekstu: obveznik), kao i oslobađanje od plaćanja komunalne takse.

**Član 2.
(Utvrđivanje visine takse)**

- (1) Komunalne takse u skladu sa ovim zakonom posebnim aktom utvrđuje grad, odnosno opština (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave).
- (2) Jedinice lokalne samouprave će visinu komunalne takse za isticanje firme utvrditi po zonama koje su utvrđene općinskim odlukama i drugim kriterijima u skladu s ovim Zakonom.
- (3) Komunalne takse su prihod budžeta jedinica lokalne samouprave, u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH.

**Član 3.
(Osnov plaćanja komunalne takse)**

- (1) Komunalne takse mogu se utvrditi za:
 - a) svaku istaknutu firmu,
 - b) držanje sredstava za igru (bilijar, automati, fliperi, video igre, pikado, aparati za posebne igre na sreću i sl.),
 - c) držanje žive muzike u ugostiteljskim objektima,
 - d) isticanje objava, oglasa i saopštenja na javnim mjestima,
 - e) korištenje prostora za kampove (šatore, prikolice, automobile).
- (2) Za korištenje prava, predmeta i usluga iz stava (1) ovog člana za koje je propisano plaćanje komunalne takse ne može se uvoditi druga posebna naknada.

**Član 4.
(Obveznik komunalne takse)**

- (1) Obveznik plaćanja komunalne takse je lice koje koristi predmet ili uslugu za čije korištenje je propisano plaćanje komunalne takse.
- (2) Ako za istu komunalnu taksu postoje dva ili više obveznika, njihova obaveza je solidarna.

- (3) Taksena obaveza nastaje u trenutku kada se počinje koristiti predmet ili usluga za čije korištenje je propisano plaćanje komunalne takse.

Član 5.
(Istaknuta firma)

- (1) Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost na osnovu odobrenja nadležnoga organa dužna su na vidno mjesto svih poslovnih prostora gdje obavljaju djelatnost istaknuti naziv firme.
- (2) Pod nazivom firme podrazumijeva se: naziv firme pod kojim je takseni obveznik registriran kod nadležnoga organa, sjedište lica, kao i broj, odnosno naziv poslovne jedinice kada se firma ističe na poslovnu jedinicu.
- (3) Ako se na jednom objektu nalazi više istaknutih firmi istog obveznika, komunalna taksa se plaća samo za jednu istaknutu firmu.
- (4) Firma se ističe najkasnije danom početka obavljanja djelatnosti.

II OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA KOMUNALNE TAKSE

Član 6.
(Subjekti oslobođeni od plaćanja komunalne takse)

- (1) Od plaćanja komunalnih taksi oslobođeni su:
- a) Bosna i Hercegovina;
 - b) Federacija Bosne i Hercegovine, kantoni, jedinice lokalne samouprave i njihovi organi;
 - c) Centralna banka BiH;
 - d) Ustanove iz oblasti predškolskog obrazovanja, obrazovanja, nauke, kulture, zaštite kulturne i historijske baštine, sporta, zdravstva, veterinarstva, socijalne zaštite, humanitarne i dobrotvorne organizacije;
 - e) Organizacije ratnih vojnih invalida, organizacije porodica poginulih boraca, organizacije demobilisanih boraca, udruženja dobitnika najvećih ratnih priznanja Armije Republike Bosne i Hercegovine i Hrvatskoga vijeća obrane te organizacije civilnih žrtava rata, izuzev tačke (c) i (d) iz člana 3. ovog zakona.
- (2) Pravo na oslobađanje u slučajevima iz stava (1) tačka e) ovog člana ostvaruje se podnošenjem zahtjeva nadležnom organu jedinice lokalne samouprave na čijem području je propisana taksena obaveza, prije isteka roka za prijavljivanje, odnosno plaćanje taksene obaveze.
- (3) Obveznicima komunalne takse koji obavljaju djelatnost tradicionalnih i starih zanata – obrta koji su utvrđeni u Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata komunalna taksa se razrezuje u iznosu od 50%.
- (4) Jedinice lokalne samouprave mogu svojim odlukama odrediti vrijeme oslobađanja od plaćanja komunalne takse poduzetnicima koji prvi put pokreću privrednu ili uslužnu djelatnost.

Član 7.
(Zahtjev za oslobađanje od plaćanja komunalne takse)

Jedinica lokalne samouprave rješenje o oslobađanju od plaćanja komunalne takse dostavlja Poreskoj upravi Federacije BiH - nadležnoj općinskoj ispostavi (u daljnjem tekstu: Porezna uprava).

III NAČIN PRIJAVLJIVANJA I NAPLATE KOMUNALNE TAKSE

Član 8.
(Prijava za razrez komunalne takse)

- (1) Obveznik plaćanja komunalne takse iz tačaka a) i b) člana 3. ovoga zakona dužan je Poreznoj upravi podnijeti prijavu za razrez komunalne takse.
- (2) Prijava iz stava (1) ovoga člana sadrži sljedeće podatke: naziv firme, sjedište ili prebivalište obveznika plaćanja komunalne takse, broj obveznikovog računa (otvorenog kod ovlaštene organizacije za obavljanje platnoga prometa), mjesto gdje je firma istaknuta, broj istaknutih firmi, mjesto gdje se sredstva za igru nalaze te vrstu i broj sredstava za igru.

Član 9.
(Rokovi podnošenja prijave)

- (1) Prijava za razrez komunalne takse iz člana 8. ovoga zakona podnosi se do 31. januara tekuće godine, prema stanju na dan 1. januara tekuće godine za koju se razrez obavlja.
- (2) Promjene nastale nakon 1. januara tekuće godine, odnosno tokom godine takseni obveznik dužan je prijaviti Poreznoj upravi najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.
- (3) Taksenom obvezniku koji ne podnese prijavu u skladu sa stavovima (1) i (2) ovoga člana ili da netačne podatke, razrez komunalne takse obaviti će se prema tarifi uvećanoj za 50%.
- (4) Novoregistrirani takseni obveznik iz tačaka a) i b) člana 3. ovoga zakona dužan je podnijeti prijavu najkasnije 30 dana nakon početka obavljanja djelatnosti.

Član 10.
(Rokovi plaćanja komunalne takse)

- (1) Komunalnu taksu iz tačaka a) i b) člana 3. ovoga zakona obveznik plaća u godišnjem iznosu u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja Porezne uprave.
- (2) Komunalnu taksu iz tačaka c) i e) člana 3. ovoga zakona takseni obveznik plaća u roku od sedam (7) dana od nastanka taksene obaveze.
- (3) Na rješenje Porezne uprave iz stava (1) ovog člana obveznik može uložiti žalbu nadležnom organu Porezne uprave u roku od osam (8) dana od dana prijema rješenja.

Član 11.
(Prijava obračunate i plaćene komunalne takse)

- (1) Takseni obveznik iz tačaka d) i e) člana 3. ovoga zakona dužan je Poreznoj upravi podnijeti prijavu obračunate i plaćene komunalne takse.
- (2) Prijava iz stava (1) ovoga člana podnosi se do 5. u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 12.
(Prinudna naplata)

Ako takseni obveznik u propisanom roku ne uplati komunalnu taksu, Porezna uprava će u skladu sa Zakonom o poreznoj upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine provesti postupak naplate komunalne takse.

IV POVRAT KOMUNALNE TAKSE

Član 13.
(Rješavanje o zahtjevu za povrat)

- (1) Obveznik od kojega je komunalna taksa i kamata naplaćena, a koju nije bio dužan platiti, ima pravo na povrat.
- (2) Zahtjev za povrat podnosi se Poreznoj upravi koja je nadležna za utvrđivanje komunalne takse.
- (3) Porezna uprava je dužna da u roku od 20 dana odluči o zahtjevu poreznog obveznika.

Član 14.
(Primjena propisa u vezi s komunalnim taksama)

U dijelu razreza komunalne takse, naplate, zastarijevanja, povrata, kamata i ostalih poslova u vezi s komunalnim taksama u kojem to nije posebno uređeno ovim zakonom, primjenjivat će se odredbe Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine.

V UPRAVNI NADZOR

Član 15.
(Nadležnost nadzora)

Nadzor nad primjenom ovoga zakona vrši Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo financija, Porezna uprava FBiH i nadležni organ jedinice lokalne samouprave, svako u okviru svojih nadležnosti.

VI KAZNE NE ODREDBE

Član 16.
(Prekršaji pravnoga lica i odgovornog lica u pravnoj osobi)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 20.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:
 - a) ako ne istakne firmu u skladu sa članom 5. ovog zakona;
 - b) ako ne podnese prijavu ili ako da netačne podatke za razrez komunalne takse u skladu sa članom 9. ovog zakona;
 - c) ako ne podnese prijavu u roku iz člana 10. ovog zakona;
 - d) ako ne prijavi Poreznoj upravi dan početka i dan završetka organiziranja muzike uživo u skladu sa članom 9. ovog zakona;
 - e) ako ne plati komunalnu taksu u skladu sa članom 10. ovog zakona;

- f) ako ne podnese prijavu obračunate i plaćene komunalne takse u skladu sa članom 11. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 17.
(Prekršaji fizičkoga lica)

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice:

- a) ako ne istakne firmu u skladu sa članom 7. ovoga zakona;
- b) ako ne podnese prijavu ili ako da netačne podatke za razrez komunalne takse u skladu sa članom 9. ovog zakona;
- c) ako ne podnese prijavu u roku iz člana 10. ovog zakona;
- d) ako ne prijavi Poreznoj upravi dan početka i dan završetka organiziranja muzike uživo u skladu sa članom 9. ovog zakona;
- e) ako ne plati komunalnu taksu u skladu sa članom 10. ovog zakona;
- f) ako ne podnese prijavu obračunate i plaćene komunalne takse u skladu sa članom 11. ovog zakona.

Član 18.
(Izricanje kazne u prekršajima)

- (1) Postupak izricanja kazne u prekršajima zbog povreda odredbi ovoga zakona pokreće Porezna uprava, a rješenje o prekršaju donosi općinski sud.
- (2) O žalbi na prvostepeno rješenje iz stava (1) ovoga člana rješava Kantonalni sud.

VII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19.
(Plaćanje nastalih obaveza)

Za obaveze nastale do dana stupanja na snagu ovog Zakona komunalna taksa se plaća po propisima koji su važili u trenutku nastanka taksene obaveze.

Član 20.
(Usklađivanje odluka)

Jedinice lokalne samouprave uskladiće svoje odluke o komunalnim taksama sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 21.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Obrazloženje Zakona o komunalnim taksama

U posljednje vrijeme sve više je predmeta na Ustavnom sudu FBiH u pogledu zahtjeva za ocjenu ustavnosti općinskih/gradskih odluka o komunalnim taksama, koje su zbog kršenja osnovnih ljudskih prava i sloboda zagarantovanih ustavom, a koja se odnose na nediskriminaciju i jednakost pred zakonom, proglašene neustavnim. Naime Ustavni sud FBiH je u više desetaka presuda utvrdio da djelatnost ne može biti kriterij za utvrđivanje različite visine naknade na istaknutu firmu jer se time krši ustavno pravo na jednakost pred zakonom, ali lokalna samouprava odnosno vijećnici općinskih i gradskih vijeća provode svoju „samovolju“, a Ustavni sud FBiH za njih ne predstavlja autoritet. Ustavni sud je izričit u stavu da komunalna taksa na istaknutu firmu mora biti jednaka za sve obveznike bez obzira na vrstu djelatnosti kojom se firma bavi. Njena visina može ovisiti o mjestu gdje se firma odnosno tabla ističe, o zonama grada i veličini table, a nikako se to ne može određivati po djelatnostima. U suprotnom se krši ustavno pravo na jednakost pred zakonom. Dodatni problem predstavlja činjenica da kada Ustavni sud donese presudu i proglasi neustavnom neku odluku o komunalnim taksama, koja kao kriterij uzima djelatnost, tada lokalni vijećnici donesu novu identičnu odluku ili čak povećaju naknade za neke djelatnosti na koji način u konačnici i ta nova odluka treba biti proglašena neustavnom. U Presudi Ustavnog Suda F BiH, broj: U-17/20 od 13.10.2021. godine, Ustavni sud F BiH je ocijenio da je očigledno neophodno da koriguje od ranije svoj stav jer se isti na neki način pogrešno tumači, a sve u pogledu sve učestalijeg propisivanja opštinskih komunalnih taksu na korištenje pojedinih uređaja za pružanje samo određenih vrsta usluga. U obrazloženju Ustavni sud F BiH navodi da ovakve naknade poprimaju karakter parafiskalnih nameta kojim se periodično zahvata u imovinu odnosno dohodak obveznika i to po stopi koja se utvrđuje proizvoljno, na bazi anticipiranog dohotka koji ostvaruju privredni subjekti koji obavljaju djelatnost u pomenutim oblastima. Stoga je Ustavni sud F BiH stava da rad privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost od javnog interesa čije je obavljanje djelatnosti regulisano državnim zakonima i/ili zakonima Federacije Bosne i Hercegovine ne mogu biti dodatno oporezovana kantonalnim zakonima, odnosno ne mogu se od strane jedinica lokalne samouprave propisivati porezi, komunalne takse i druge naknade ukoliko za to ne postoji ovlaštenje u zakonu Bosne i Hercegovine ili Federacije Bosne i Hercegovine.

Razlog navedenom je nepostojanje Zakona na federalnom nivou kao izvora materijalnog prava kojim bi bili propisani kriteriji za utvrđivanje visine takse.

Osnov izrade Zakona o komunalnim taksama

- **Ustavom BiH, Ustavom FBiH** su propisana ljudska prava i osnovne slobode (član II. 4. i II. 2. c), između ostalog nediskriminacija i jednakost pred zakonom.

Ustavom FBiH – Amandmanom VIII je propisana isključiva nadležnost Federacije u dijelu tačke „d) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika“. Obzirom da se radi o parafiskalnim nametima, a u cilju dobrog poslovnog okruženja, te jednakosti svih pred zakonom, Ustavni osnov za donošenje Zakona na federalnom nivou se upravo nalazi u pomenutoj odredbi. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. Velik broj parafiskalnih nameta ima negativan uticaj, koji opterećuje i utiče na smanjenje konkurentnosti. Donošenjem Zakona na federalnom nivou bi se stvorili povoljniji uslovi i izgradio bi se povoljniji poslovni ambijent za subjekti koji posluju na području F BiH, te bi se ubrzao ekonomski rast i razvoj.

Rješenje je donošenje Zakona o komunalnim taksama na federalnom nivou, kojim bi se regulisala oblast komunalnih taksu na sveobuhvatan način, utvrdili i uredili osnovni elementi sistema komunalnih taksu, predmet taksene obaveze, obveznici plaćanja komunalnih taksu,

kriteriji za utvrđivanje vrste i visine komunalne takse, radi uspostavljanja pravne sigurnosti i zaštite pravnih subjekata od neujednačenih i pravno neutemeljenih odluka općinskih/gradskih vijeća u F BiH. Zakon o jedinicama lokalne samouprave F BiH propisuje vlastitu nadležnost jedinica lokalne samouprave, ali ne i za oblasti obavljanja djelatnosti i vršenja usluga iz oblasti npr. telekomunikacija. Kako su vlasite nadležnosti jedinica lokalne samouprave utvrđene federalnim propisom, te nadležnosti je moguće i ograničiti samo federalnim zakonom. Trenutna 3 kantonalna Zakona uporište temelje na Ustavom isključivim nadležnostima Kantona: „utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi“, što nije mjerodavno, jer ne postoji Zakon o javnim službama, niti je definisan pojam „javne službe“.

Relevantni propisi koji bi se koristili prilikom izrade nacrtu Zakona o komunalnim taksama:

- **Zakon o komunalnim taksama** (Službeni list SR BiH“, br: 21/77, 35/88 i 26/89, „Službeni glasnik BiH“, broj: 2/92) – koji utvrđuje osnovne elemente sistema komunalnih taksi, predmet taksene obaveze, obveznike plaćanja komunalnih taksi kao i oslobađanje od plaćanja komunalne takse. Zakonom je ograničena nadležnost jedinica lokalne samouprave. Ne postoji saznanje da je navedeni zakon stavljen van snage.
- **Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH** („Službene novine FBiH“ br: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15), uređuje pripadnost javnih prihoda koji su ustanovljeni zakonima na teritoriji Federacije BiH. Član 13. stav (3) Zakona utvrđuje sljedeće: „Općinska vijeća donose odluke kojima se utvrđuje visina naknade po osnovu korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i taksi iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave“. U toku su izmjene ovog Zakona.
- **Zakon o principima lokalne samouprave FBiH** („Službene novine FBiH“, br: 49/06 i 51/09) propisuje vlastite nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Član 8. stav (3) Zakona, između ostalog utvrđuje da su jedinice lokalne samouprave u FBiH nadležne za:
„utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanja visine naknade za korištenje javnih dobara: utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave“
- **Zakon o komunalnim taksama u Kantonu Sarajevo** Službene novine Kantona Sarajevo, broj 8/22 od 24.2.2022. godine) - ne propisuje obavezu plaćanja komunalnih taksi za TK infrastrukturu
- **Zakon o komunalnim taksama u Bosansko – podrinjskom kantonu** („Službene novine Bosansko – podrinjskog Kantona“, br: 16/12 i 15/14) - ne propisuje obavezu plaćanja komunalnih taksi za TK infrastrukturu
- **Zakon o komunalnim taksama u Srednjobosanskom kantonu** („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, br: 02/12) - ne propisuje obavezu plaćanja komunalnih taksi za tk infrastrukturu
- **Zakon o komunalnim taksama RS-a** („Sl. glasnik RS“, broj: 4/12) - ne propisuje obavezu plaćanja komunalnih taksi za TK infrastrukturu, Odlukom o komunalnim taksama Grada Banja Luka (br. 14/12, 26/13, 16/14 i 08/17- (neslužbeni prečišćeni tekst)
- **Zakon o cestama FBiH** („Službene novine Federacije BiH“, br. 12/10, 16/10 i 66/13), **Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta** ("Službene novine Federacije BiH", br: 75/10 i 51/15), nova Odluka Općine Ilidža (traže naknade i za cestovno zemljište, za nerazvrstane ceste), odgovor Federalnog ministarstva prometa i komunikacija u pogledu tumačenje odredaba Pravilnika, da je pitanje korištenja cestovnog zemljišta u nadležnosti mjerodavnih gradskih ili općinskih vijeća

- **Zakon o poreznoj upravi FBiH ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 33/02, 28/04, 57/09, 40/10, 27/12, 7/13, 71/14 i 91/15):**
 „Ovaj zakon se odnosi na provođenje i izvršavanje aktivnosti iz oblasti svih vrsta federalnih, kantonalnih, gradskih i općinskih poreza i doprinosa, taksi, posebnih naknada, članarina turističkih zajednica, članarina obrtničkih komora i novčanih kazni za porezne prekršaje“.
 „Pod taksama, u smislu stava 2.ovog člana, podrazumijevaju se taksa na istaknutu firmu i taksa za držanje aparata za igre na sreću i zabavne igre“.
- **Uredba o zaštiti tradicionalnih i starih obrta** („Službene novine Federacije BiH“, broj: 66/09, 38/10 i 16/12) – neslužbena prečišćena verzija
- **Sudska praksa** (Presude Ustavnog suda i odluke općina)
- **Pravila i postupci za izradu zakona i drugih propisa FBiH**

Regionalno zakonodavstvo

- **U Republici Srbiji** oblast komunalnih taksi je regulisana je **Zakonom o finansiranju lokalne samouprave**. Članom 15. propisano je da Lokalne komunalne takse se mogu uvoditi za: a) isticanje firme na poslovnom prostoru; držanje motornih drumskih i priključnih vozila, osim poljoprivrednih vozila i mašina; držanje sredstava za igru ("zabavne igre"). Zakonom su uređene visine naknada, uz izuzetak da jedinica lokalne samouprave može utvrditi i veći iznos firmarine, uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za finansije. Za području Grada Beograda donesena je Odluka o lokalnim komunalnim taksama za teritoriju Grada Beograda ("Sl. list grada Beograda", br. 50/2014, 96/2014, 29/2015, 81/2015 i 125/2016), koja uporište nalazi u Zakonu o lokalnoj samoupravi. Istom se propisuje plaćanje komunalne takse za: Komunalna taksa plaća se za: a) isticanje firme na poslovnom prostoru; b) korištenje reklamnih panoa, uključujući i isticanje i ispisivanje firme van poslovnog prostora na objektima i prostorima koji pripadaju jedinici lokalne samouprave (kolovozi, trotoari, zelene površine, bandere i sl.); c) držanje motornih cestovnih i priključnih vozila, osim poljoprivrednih vozila i mašina; d) korištenje prostora na javnim površinama ili ispred poslovnih prostorija u poslovne svrhe, osim radi prodaje štampe, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umjetničkih zanata i domaće radinosti; e) držanje sredstava za igru ("zabavne igre"); f) korištenje prostora za parkiranje cestovnih motornih i priključnih vozila na uređenim i obilježenim mjestima; g) zauzeće javne površine građevinskim materijalom i za izvođenje građevinskih radova. Komunalna taksa plaća se u različitoj visini zavisno od vrste djelatnosti, površine i tehničko – upotrebnih karakteristika objekta, veličine pravnog lica u smislu zakona kojim se uređuje računovodstvo i podijelovima teritorije, odnosno u zonama u kojima se objekti nalaze, predmeti ili vrše usluge za koje se plaćaju takse.
- **U Republici Crnog Gori** oblast komunalnih taksi je regulisana **Zakonom o lokalnim komunalnim taksama iz 2007. godine**, kojim se propisuje obaveza plaćanja takse za: a) korištenje prostora na javnim površinama, osim radi prodaje štampe, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umjetničkih zanata i domaće radinosti; b) držanje (priređivanje) muzike u ugostiteljskim objektima, osim muzike koja se reprodukuje mehaničkim sredstvima (gramofon, magnetofon, radio, TV i sl.); c) korištenje reklamnih panoa i bilborda, osim pored magistralnih i regionalnih puteva; d) korištenje prostora za parkiranje motornih i priključnih vozila, motocikala i bicikala, na uređenim i obilježenim mjestima; e) korištenje slobodnih površina za kampove, postavljanje šatora ili drugih objekata privremenog karaktera; f) korištenje vitrina radi izlaganja robe van poslovnih prostorija; g) držanje plovniha postrojenja, plovniha naprava i drugih objekata na vodi; h) držanje brenti, gatera i cirkulara za rezanje građe; držanje restorana i drugih

ugostiteljskih i zabavnih objekata na vodi; i) držanje asfaltnih betonskih baza i baza za drobljenje i preradu kamena i proizvodnju pijeska; j) korištenje slobodnih površina za karting staze, zabavne parkove i cirkuse; k) korištenje obale, osim morske u poslovne svrhe. Članom 13. Zakona je propisano da izuzetno od člana 3 ovog zakona, općina može do kraja 2007.godine propisati obavezu plaćanja lokalne komunalne takse i po osnovu:

1. korištenja objekata kojima se vrši prenos električne energije i to za:

- stubova za prenos.....do 10 € po komadu;
- stubova za distribuciju.....do 2 € po komadu;
- trafo stanica (TS) 35/10 KV.....do 150 € po komadu;
- trafo stanica (MBTS, BTS, ZTS, DTS).....do 80 € po komadu;
- stubnih trafostanica (STS).....do 15 € po komadu;
- niskonaponskih ormara (NN ormari).....do 25 € po komadu;

2. korištenja telekomunikacionih objekata i to za:

- baznih stanica u mobilnoj telefoniji..... do 100 € po komadu;
- mikrobaznih stanica u mobilnoj telefoniji.....do 50 € po komadu;
- baznih stanica..... do 30 € po komadu;
- predajnika (pasivnih repetitora)..... do 10 € po komadu;
- stubića..... do 4 € po komadu;
- šahta.....do 4 € po komadu;
- telefonskih govornica.....do 4 € po komadu;
- telefonskih ormarića.....do 4 € po komadu;

3. postavljanja TV i radio primopredajnika, u visini do 50 € po komadu;

4. korištenja morske obale u poslovne svrhe, u visini do 0,05 € po m² korisne površine.

Odlukama o lokalnim komunalnim taksama općinama u CG nije predviđen izuzetak članom 13. Zakona.

- **U Republici Hrvatskoj** nije posebno definisan termin komunalna taksa. **Zakonom o lokalnim porezima NN 115/16, 101/17** (Porezi jedinica područne (regionalne) samouprave su: 1. porez na nasljedstva i darove, 2. porez na cestovna motorna vozila, 3. porez na plovila, 4. **porez na automate za zabavne igre** ((1) Predmet oporezivanja su automati za zabavne igre koji se stavljaju u upotrebu u zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima. (2) Automati za zabavne igre razvrstavaju se u dvije grupe: 1. automati grupe A (videoigre, simulatori i drugi elektronički automati za zabavu na kojima igrač ne ostvaruje dobitak) 2. automati grupe B (fliper, biljar, hokej, stolni fudbal, pikado i drugi mehanički automati). (1) Porez na automate za zabavne igre plaća se mjesečno 100,00 kuna po automatu. (2) Porez iz stava 1. ovoga člana ne plaća se na automate za zabavu vrste bilijar ako imaju na vidnom mjestu istaknutu markicu Hrvatskog bilijarskog saveza. (1) Porez na automate za zabavne igre plaća se prema mjestu gdje se automat za zabavne igre stavlja u upotrebu. (2) Porez na automate za zabavne igre prihod je jedinice područne (regionalne) samouprave prema mjestu gdje se automat za zabavne igre stavlja u upotrebu. **Zakonom o finansiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** su regulisani izvori sredstava i finansiranje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, raspodjela prihoda od poreza na dohodak, fiskalno izravnaje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te finansiranje decentraliziranih funkcija. Oblast komunalnih naknada, (nije isto), regulisana je Zakonom o komunalnoj privredi iz 2018. godine, kojim se uređuju principi komunalne privrede, obavljanje i finansiranje komunalnih djelatnosti, građenje i održavanje komunalne infrastrukture, plaćanje komunalnog doprinosa i komunalne naknade, održavanje komunalnog reda i druga pitanja važna za komunalnu privredu. Komunalna naknada plaća se za: stambeni

prostor; garažni prostor, poslovni prostor, građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište (Član 92.). Naknada se obračunava na osnovu: područja zona u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada; koeficijenta zone (Kz) za pojedine zone u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada; koeficijenta namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada

- **Evropska povelja o lokalnoj samoupravi**, članom Član 9. propisani Izvori finansiranja lokalnih vlasti: „1. Lokalne vlasti će, u skladu sa ekonomskom politikom zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore finansiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlašćenja. 2. Izvori finansiranja lokalnih vlasti će biti primjereni njihovim dužnostima koje propisuju ustav ili zakon. 3. Najmanje jedan dio sredstava lokalnih vlasti će poticati od lokalnih такси i naknada za koje lokalne vlasti, u mjeri utvrđenoj statutom, imaju pravo da utvrđuju stope.